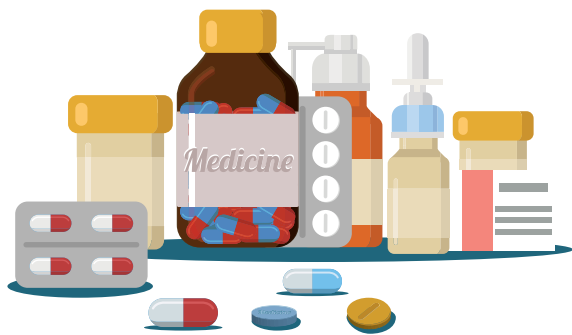




ธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์

ประเด็นสำคัญ

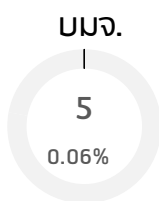
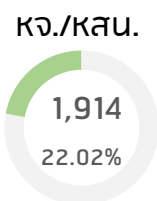
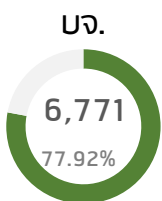


- ✓ จำนวนนิติบุคคลเพิ่มขึ้นตลอดช่วงปี 2558-2560 และยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2561 นี้
- ✓ รายได้ของธุรกิจมีแนวโน้มเติบโต ตามแนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภค การดูแลสุขภาพ และการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
- ✓ นโยบาย Medical Hub จะช่วยผลักดันให้ธุรกิจมีโอกาสเติบโตมากยิ่งขึ้นในอนาคต

ธุรกิจที่ดำเนินกิจการอยู่ ณ 28 ก.พ. 61

8,690

ราย
แบ่งตามประเภท
นิติบุคคล:
(ราย)

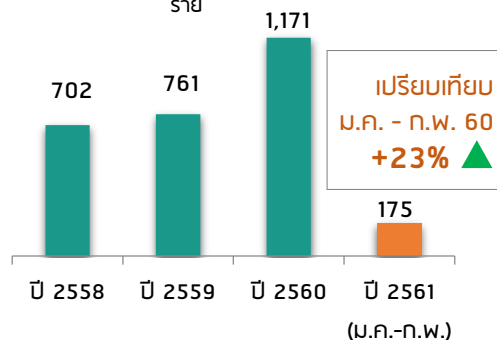


ธุรกิจจัดตั้งใหม่

1,171

ราย

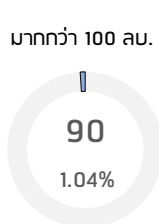
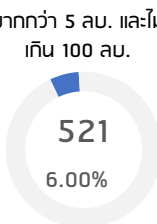
เปรียบเทียบกับปี 59
+54% ▲



56,632

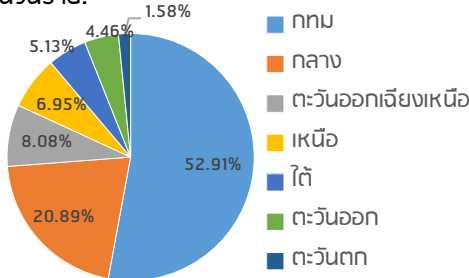
ล้านบาท

แบ่งตามช่วงทุน:
(ราย)

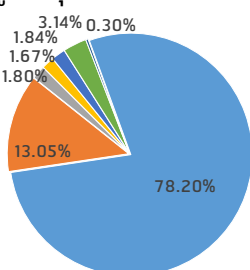


ธุรกิจที่ดำเนินกิจการอยู่แบ่งตามพื้นที่

จำนวนราย:



มูลค่าทุน:



มูลค่าการลงทุนแบ่งตามสัญชาติ

การลงทุนของต่างชาติในนิติบุคคลไทย 46.18%

โดยมีสัญชาติที่ลงทุนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ



1. อเมริกา 11,172 ล้านบาท (19.66%)



2. เนเธอร์แลนด์ 2,107 ล้านบาท (3.71%)



3. สิงคโปร์ 1,905 ล้านบาท (3.35%)

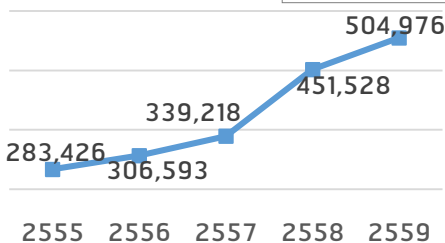
ผลประกอบการ

รายได้รวมปี 2559

504,976

ล้านบาท

2558: 451,528
+12% ▲

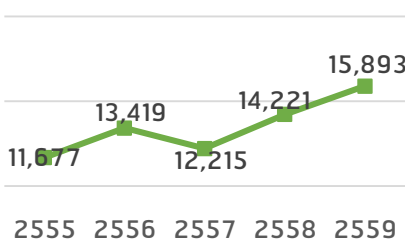


กำไรสุทธิปี 2559

15,893

ล้านบาท

2558: 14,221
+12% ▲



อัตราส่วนทางการเงิน

งบการเงินรอบปี 2559

- อัตรากำไรสุทธิ (%) 3.15
- อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า) 1.54
- อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) 5.66
- อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (DE ratio) 0.54

ธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์

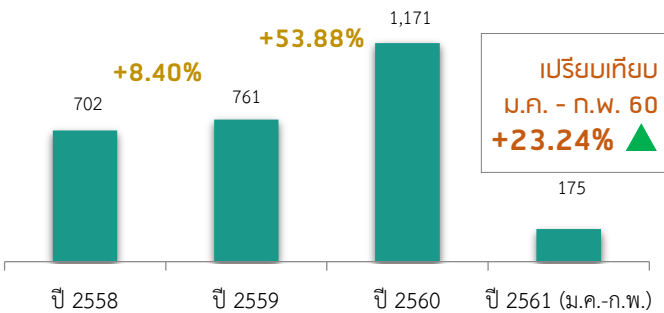
ธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์ คือ ธุรกิจที่ดำเนินการขายสินค้าทางเภสัชภัณฑ์ทั้งชนิดเคมีภัณฑ์ ยารักษาโรค และสมุนไพร เครื่องมือที่ใช้ทำยาไทยแผนโบราณและทางการแพทย์ เช่น ขงที่ใช้ใส่ต่างแปลที่มีสารยึดติด ชุดปฐมพยาบาล ผลิตภัณฑ์เคมีที่ใช้ภายนอกสำหรับคุมกำเนิด อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

จำนวนนิติบุคคลจัดตั้งใหม่

จัดตั้งทั้งปี 60

1,171

เปรียบเทียบกับปี 59
+53.88% ▲



จากข้อมูลการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์ ตลอดทั้งปี 2560 จำนวน 1,171 ราย มีอัตราการเติบโตถึง ร้อยละ 53.88 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 โดยเมื่อพิจารณาในปี 2561 (ม.ค.- ก.พ.) มีการจดทะเบียน จัดตั้งธุรกิจ จำนวน 175 ราย ซึ่งหากเปรียบเทียบกับจำนวนการจัดตั้งธุรกิจในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ม.ค.- ก.พ.60 ที่มีจำนวน 142 ราย พบว่า มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น 33 ราย คิดเป็น ร้อยละ 23.24

และหากพิจารณาจำนวนการจดทะเบียนย้อนหลัง จะเห็นถึงแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา และคาดว่าจำนวนการจดทะเบียนจัดตั้งในปี 2561 นี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าปีก่อนหน้า เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ให้ความสนใจด้านสุขภาพ การบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อดูแลสุขภาพและเสริมความงาม การเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประกอบกับการที่ภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคลมากขึ้น รวมถึงการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) ล้วนเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้ธุรกิจประเภทนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต

ภาพรวมธุรกิจ

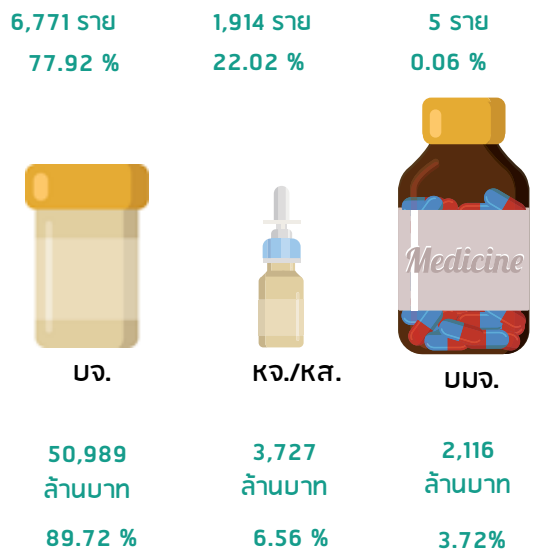
ข้อมูล ณ 28 กุมภาพันธ์ 2561 มีธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์ที่ดำเนินกิจการอยู่ทั่วประเทศ 8,690 ราย โดยแบ่งเป็น บริษัทจำกัด 6,771 ราย คิดเป็น ร้อยละ 77.92 ห้างหุ้นส่วนจำกัด/ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 1,914 ราย คิดเป็น ร้อยละ 22.02 และบริษัทมหาชน 5 ราย คิดเป็น ร้อยละ 0.06 โดยเป็นบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 3 ราย

มูลค่าทุนจดทะเบียนนิติบุคคลคงอยู่ 56,832 ล้านบาท แบ่งเป็น บริษัทจำกัด มูลค่า 50,989 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 89.72 ห้างหุ้นส่วนจำกัด/ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล มูลค่า 3,727 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 6.56 และ บริษัทมหาชน มูลค่า 2,116 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 3.72

ทั้งนี้ ธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์ แบ่งเป็นนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนน้อยกว่า 5 ล้านบาท จำนวน 8,079 ราย คิดเป็น ร้อยละ 92.96 ทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท จำนวน 521 ราย คิดเป็น ร้อยละ 6.00 และทุนจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาท จำนวน 90 ราย คิดเป็น ร้อยละ 1.04

โดยการจดทะเบียนของธุรกิจประเภทนี้ส่วนใหญ่จะจัดตั้งในรูปแบบของบริษัทจำกัดที่มีขนาดเล็ก และมีทุนจดทะเบียนมูลค่าน้อยกว่า 5 ล้านบาท

จำนวน 8,690 ราย



มูลค่าทุน 56,832 ล้านบาท

นิติบุคคลคงอยู่แบ่งตามพื้นที่

ทั่วประเทศ

8,690 ราย
56,832 ล้านบาท

กทม.

4,598 ราย (52.91%)
44,443 ล้านบาท (78.20%)

กลาง

1,815 ราย (20.89%)
7,414 ล้านบาท (13.05%)

ตะวันออกเฉียงเหนือ

702 ราย (8.08%)
1,028 ล้านบาท (1.80%)

เหนือ

604 ราย (6.95%)
948 ล้านบาท (1.67%)

ใต้

446 ราย (5.13%)
1,047 ล้านบาท (1.84%)

ตะวันออก

388 ราย (4.46%)
1,784 ล้านบาท (3.14%)

ตะวันตก

137 ราย (1.58%)
168 ล้านบาท (0.30%)

เมื่อพิจารณาจำนวนนิติบุคคลคงอยู่แบ่งตามพื้นที่ของธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์ทั้งหมด 8,690 ราย พบว่า ธุรกิจประเภทนี้มีการจัดตั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครมากกว่าครึ่งเมื่อเทียบกับการจัดตั้งในเขตภูมิภาค โดยมีการจัดตั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครมากที่สุด ร้อยละ 52.91 รองลงมาคือภาคกลาง ร้อยละ 20.89 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 8.08 ตามลำดับ สำหรับมูลค่าทุนจดทะเบียน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 56,832 ล้านบาท โดยกรุงเทพมหานคร มีมูลค่ามากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 78.20 รองลงมาคือ ภาคกลาง ร้อยละ 13.05 และภาคตะวันออก ร้อยละ 3.14 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายจังหวัดที่มีที่ตั้งของธุรกิจประเภทนี้สูงสุด 5 อันดับแรก คือ

1. กรุงเทพมหานคร	4,598 ราย
2. นนทบุรี	749 ราย
3. ปทุมธานี	443 ราย
4. สมุทรปราการ	316 ราย
5. เชียงใหม่	264 ราย

ซึ่งจะเห็นได้ว่าธุรกิจนี้จะมีการกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และภาคกลางรวมถึงในเขตเมืองเป็นส่วนใหญ่ มากถึง ร้อยละ 70 สอดคล้องกับพื้นที่ตั้งของโรงพยาบาล และคลินิกโรคที่กระจุกตัวอยู่ในเขตเมืองที่มีประชากรหนาแน่น นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวยังมีความสะดวกในการขนส่งขนถ่ายและกระจายสินค้า

สัดส่วนมูลค่าเงินทุนแบ่งตามสัญชาติ

มูลค่าการลงทุนต่างชาติ 26,247 ล้านบาท



1. อเมริกา
11,172 ล้านบาท (19.66%)



2. เนเธอร์แลนด์
2,107 ล้านบาท (3.71%)



3. สิงคโปร์
1,905 ล้านบาท (3.35%)

สัญชาติอื่น ๆ 11,063 ล้านบาท (19.46%)

การลงทุนตามสัญชาติของธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของคนไทย มูลค่า 30,585 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 53.82 และการลงทุนของต่างชาติ มูลค่า 26,247 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 46.18 โดยต่างชาติที่ลงทุนในธุรกิจนี้สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

- อเมริกา มูลค่า 11,172 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 19.66
- เนเธอร์แลนด์ มูลค่า 2,107 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 3.71
- สิงคโปร์ มูลค่า 1,905 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 3.35

โดยการลงทุนจากต่างชาติส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นสัดส่วนที่สูงถึง ร้อยละ 97.46 ของการลงทุนจากต่างชาติทั้งหมด

ผลประกอบการ

	2555	2556	2557	2558	2559
จำนวนรายที่ส่งงบการเงิน (ราย)	4,812	5,656	6,176	6,080	6,341
รายได้รวม (ล้านบาท)	283,426	306,593	339,218	451,528	504,976
แบ่งตามมูลค่าหุ้นจดทะเบียน ณ 28 กุมภาพันธ์ 2561					
ไม่เกิน 5 ล้านบาท	72,258	78,978	86,625	68,704	95,995
มากกว่า 5 ล้านบาทและไม่เกิน 100 ล้านบาท	90,123	100,111	104,323	102,894	126,611
มากกว่า 100 ล้านบาท	121,045	127,504	148,270	279,930	282,370
กำไรขาดทุนสุทธิ (ล้านบาท)	11,677	13,419	12,215	14,221	15,893
อัตรการเพิ่มขึ้น(ลดลง) ของรายได้รวม (%)	11.8	8.2	10.6	33.1	11.8
อัตรการเติบโต GDP	7.2	2.7	0.9	2.9	3.2
อัตราเงินเฟ้อ	2.1	2.2	1.9	(0.9)	0.2
อัตรการเพิ่มขึ้นของรายได้รวมปรับปรุงอัตราเงินเฟ้อ	9.5	5.8	8.6	34.3	11.6

หมายเหตุ: 1) อัตรการเติบโต GDP อ้างอิงจาก สศข. 2) อัตราเงินเฟ้อ อ้างอิงจาก ดัชนีราคาผู้บริโภค เผยแพร่โดยกระทรวงพาณิชย์

ธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือทางการแพทย์ มีแนวโน้มของรายได้เพิ่มขึ้นตลอดช่วงปีงบการเงิน 2555 – 2559 ทั้งนี้พบว่าในปี 2558 เมื่อแบ่งรายได้ตามหุ้นจดทะเบียนจะพบว่า ธุรกิจที่มีหุ้นสูงมากกว่า 100 ล้านบาทเท่านั้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น สวนทางกับช่วงหุ้นจดทะเบียนที่ไม่เกิน 100 ล้านบาทที่มีรายได้ลดลง ในปีดังกล่าว

อย่างไรก็ตามในปี 2559 พบว่าธุรกิจในช่วงหุ้นจดทะเบียนที่ไม่เกิน 100 ล้านบาทมีรายได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่ช่วงหุ้นจดทะเบียนสูงกว่า 100 ล้านบาท มีรายได้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น อาจเป็นผลจากการปรับตัวของผู้ประกอบการรายย่อย ในภาพรวมธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์ มีแนวโน้มจะเติบโตเพิ่มขึ้นจากความต้องการที่เพิ่มขึ้น ตามแนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภค

อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน	2555	2556	2557	2558	2559
อัตรากำไรสุทธิ (%)	4.12	4.38	3.57	3.15	3.15
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.52	1.57	1.59	1.62	1.54
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA)	7.18	7.22	5.89	5.90	5.66
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (DE ratio)	0.61	0.58	0.54	0.52	0.54

อัตรากำไรสุทธิที่ลดลงตลอดช่วงปีงบการเงิน 2555-2559 นับเป็นหนึ่งในสัญญาณที่ชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรที่ลดลงของกิจการ รวมทั้งมีการแข่งขันในธุรกิจนี้มากขึ้น จึงทำให้มีความต้องการเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้น

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่ลดลงในปี 2557 ส่วนหนึ่งมาจากความสามารถในการทำกำไรที่ลดลงเป็นหลัก ในขณะที่ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ยังคงที่ ซึ่งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์นี้ เปลี่ยนไปตามความสามารถในการทำกำไรที่เพิ่มขึ้นและลดลงในแต่ละช่วงเวลาเป็นหลัก

ส่วนอัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวมมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยเท่านั้นในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

แนวโน้มธุรกิจ

ในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าการสนใจดูแลสุขภาพและความงาม ยังถือเป็นกระแสที่มีแนวโน้มเด่นชัด และในระยะหลังที่การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ รวมถึงการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ กลายมาเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลในเชิงบวกต่อแนวโน้มของธุรกิจร้านขายยา โดยเฉพาะในระดับผู้บริโภคซึ่งมีพฤติกรรมการซื้อสินค้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเปลี่ยนไป โดยสินค้าประเภทยา วิตามินและอาหารเสริม รวมถึงเครื่องมือทางการแพทย์ส่วนบุคคล ถูกมองว่าเป็นสินค้าที่มีความจำเป็น ซึ่งหากมองในภาพรวมของตลาดพบว่ารายได้เพิ่มขึ้นราว 10% ต่อปี

นอกจากนี้พฤติกรรมในการซื้อสินค้าเพื่อสุขภาพ และสินค้าส่วนบุคคลเหล่านี้ก็เปลี่ยนไป จากเดิมที่ผู้บริโภคนิยมซื้อสินค้าดังกล่าวในห้างสรรพสินค้า หรือดิสคัฟเวอรี เปลี่ยนเป็นซื้อในร้านค้าเฉพาะมากขึ้น บวกกับปัจจัยที่ธุรกิจร้านค้าปลีกสินค้าสุขภาพและความงามขยายกลุ่มผลิตภัณฑ์มายังสินค้าประเภทเวชภัณฑ์ และเวชภัณฑ์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นสินค้าสำหรับผู้บริโภคกลุ่มเดียวกัน

ซึ่งปัจจัยดังกล่าวข้างต้นเป็นผลให้ผู้ประกอบการร้านขายยาต้องปรับตัวเข้าสู่สินค้าเพื่อสุขภาพ และรวมถึงสินค้าเพื่อความงามมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามร้านขายยายังมีจุดแข็งที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมากกว่าร้านค้าดังกล่าว

ร้านขายยาที่มีหลายสาขามีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งร้านที่เน้นผลิตภัณฑ์ยา และร้านขายผลิตภัณฑ์สุขภาพและความงาม โดยขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งในแง่จำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และจำนวนร้านสาขาใหม่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะร้านสาขาที่มาจากประเทศญี่ปุ่น ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก เป็นส่วนหนึ่งซึ่งช่วยให้ยอดขายโดยรวมของธุรกิจมีอัตราการเติบโตที่น่าพอใจ

ด้านนโยบายของทางภาครัฐ เช่น นโยบาย Medical Hub ที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ ซึ่งเน้นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการรักษา โดยมีการพัฒนา ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่จะปรับปรุงให้กฎระเบียบต่างๆ เอื้ออำนวยต่อการขยายตัวของธุรกิจร้านขายยา รวมถึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาและเครื่องมือแพทย์ของไทย ให้มีศักยภาพและเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้นจากทั้งจากอุปสงค์ภายในประเทศ และอุปสงค์ส่วนเพิ่มจากการเดินทางเพื่อเข้ามารักษาในประเทศไทย นอกจากนี้ธุรกิจนี้ยังได้รับประโยชน์จากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศอีกด้วย

บทสรุป

ธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือแพทย์ในปี 2561 (ม.ค. - ก.พ.) มีจำนวนเพิ่มขึ้น 23.24% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2560 และมีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่องตลอด 3 ปีที่ผ่านมา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท และส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและเขตเมืองที่มีความสอดคล้องกับแหล่งชุมชน โรงพยาบาลและคลินิกเวชภัณฑ์

ในส่วนของผลประกอบการแนวโน้มของรายได้เป็นไปในเชิงบวกตลอดช่วงปีงบประมาณ 2555 - 2559 และมีการทำกำไรได้อย่างต่อเนื่องในอัตราส่วนที่ลดลงเล็กน้อย โดยแนวโน้มในอนาคตอาจต้องพิจารณาถึงผู้ประกอบการรายใหม่ที่เข้ามาในธุรกิจนี้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่อาจจะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในสินค้าเวชภัณฑ์หรือเภสัชภัณฑ์เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ต้องสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้บริโภค

โดยแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของธุรกิจดังกล่าวอาจได้รับอานิสงส์จากการที่ผู้บริโภคหันมาสนใจดูแลสุขภาพและความงาม การเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของไทย ประกอบกับการสนับสนุนของภาครัฐ เช่น การสนับสนุนบุคคลธรรมดาให้ประกอบธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคลของกรมสรรพากร ก็เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบการจดทะเบียนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนับสนุนของภาครัฐที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) ซึ่งมีจุดแข็งในการสร้างบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการทางการแพทย์เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้กับผู้บริบทบริการต่างชาติ โดยเฉพาะในกลุ่ม Medical Tourism ให้เข้ามาใช้บริการ โดยในอนาคตนอกจากธุรกิจร้านขายยาและเครื่องมือทางการแพทย์แล้ว ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพประเภทอื่น เช่น สปา ทิวทัศน์ดูแลสุขภาพ บริการเสริมความงาม และ เครื่องสำอาง อาจได้รับประโยชน์จากการเป็น Medical Hub ของไทยได้